

Eerste Kamer der Staten-Generaal

Minister van Economische Zaken
De heer H.G.J. Kamp
Postbus 20101
2500 EC Den Haag

Binnenhof 22
postbus 20017
2500 EA Den Haag

telefoon 070-312 92 00
fax 070-312 93 90

e-mail postbus@eerstekamer.nl
internet www.eerstekamer.nl

datum 3 maart 2015

betreft Commissiemededeling inzake Europees Fonds voor strategische investeringen (EFSI)

ons kenmerk 156881u

Geachte heer Kamp,

De vaste commissie voor Economische Zaken heeft met belangstelling kennisgenomen van het Voorstel voor een verordening betreffende het Europees Fonds voor Strategische Investerings (hierna: EFSI)¹ en het standpunt van de regering hierop². Naar aanleiding hiervan hebben de leden van de fracties van PvdA en GroenLinks nog enige vragen, die zij graag aan u voorleggen. De leden van de CDA-fractie sluiten zich aan bij de vragen van de leden van de PvdA-fractie.

PvdA-fractie

Met het op 26 november 2014 door de Europese Commissie gepresenteerde Investeringsplan voor Europa³ beoogt de Commissie een totaal van tenminste € 315 miljard aan investeringen te mobiliseren voor de periode 2015-2017. De leden van de PvdA-fractie vernemen graag hoe de regering de haalbaarheid van een dergelijke omvangrijke mobilisatie van investeringen beoordeelt, mede ook in relatie tot het garantievermogen van maximaal € 16 miljard dat vanuit de EU-begroting beschikbaar zal worden gesteld.

Kunt u aangeven of de regering zelf voornemens is via kapitaalstortingen of garanties bij te dragen aan het EFSI? Bestaan er bij decentrale overheden voornemens om via kapitaalstortingen of garanties bij te dragen aan het EFSI? Zo ja, welke? Ook vernemen de leden van deze fractie graag of u bekend bent met voornemens tot cofinanciering door decentrale overheden van individuele projecten die deels door het EFSI (zullen) worden gefinancierd. Zo ja, dan zouden zij hiervan graag enkele voorbeelden krijgen.

Welke mogelijkheden ziet de regering om het EFSI in te zetten ter versterking en (co-) financiering van het eigen beleid, uitgesplitst naar respectievelijk de Nationale Investeringsinstelling, het Dutch Venture Initiative voor participaties in vroege-fase ondernemingen, de Borgstelling MKB-kredieten, de Groeifaciliteit ten behoeve van het buffervermogen van participatiemaat-

¹ Zie ook het dossier E150002 op www.eerstekamer.nl)

² Kamerstukken II 2014/15, 22112, nr. 1941 (BNC-fiche van 6 februari 2015)

³ COM (2014) 903

datum 3 maart 2015

ons kenmerk 156881u

blad 2

schappijen en achtergestelde leningen door banken, de Garantie Ondernemingsfinanciering ten behoeve van middelgrote en grote bedrijven, de Garantieregeling Scheepsnieuwbouw financiering, het Achtergestelde Leningenfonds en ten slotte de per regeringsbrief van 8 september 2014⁴ aangekondigde extra impuls van € 100 miljoen aan investeringen via business angels en participatiemaatschappijen?

De regering gaat in het BNC-fiche niet in op de vraag hoe het EFSI zich verhoudt tot andere, reeds bestaande instrumenten om investeringen in Europa te bevorderen. Kunt u dit inzicht alsnog bieden?

Voor de regering dienen de kwaliteit en toegevoegde waarde van de investeringen voor de Europese economie voorop te staan, zo valt op pagina 5 van het BNC-fiche te lezen. Naar de mening van de leden van de PvdA-fractie is de toegevoegde waarde er in het bijzonder (ook) in gelegen dat de investeringen tot additionele werkgelegenheid leiden en dat hiermee grensoverschrijdende samenwerking wordt gestimuleerd, niet in de laatste plaats ter versterking van de Zuid-Europese economieën. Deelt u deze mening en bent u bereid dit aspect bij de behandeling van de verordening onder de aandacht te brengen?

Is het de regering bekend dat het in de praktijk voor vele reeds bestaande, goed functionerende Nederlandse participatiemaatschappijen niet mogelijk blijkt te voldoen aan de zeer uitgebreide inrichtingsvereisten van de Europese Investeringsbank (hierna: EIB) respectievelijk het EIF? Ziet u mogelijkheden om in het kader van het EFSI tot versoepeling van deze inrichtingsvereisten te komen, uiteraard binnen de kaders van het Besluit particuliere participatiemaatschappijen?

Hoe beoordeelt de regering het feit dat ten behoeve van het garantievermogen van het EFSI het Horizon 2020-programma met € 2,7 miljard wordt gekort? Acht u het aannemelijk dat de met het EFSI beoogde investeringsimpuls ten goede komt aan onderzoek en onderwijs, gegeven het feit dat het directe financiële rendement van dergelijke investeringen moeilijk hard te maken of zelfs geheel afwezig is?

GroenLinks-fractie

De € 315 miljard voor het fonds komt slechts voor € 21 miljard uit publieke middelen. Acht u het kansrijk dat de overige miljarden door private investeerders geleverd zullen worden? De regering heeft bij monde van minister Dijsselbloem aangegeven dat het tekort aan investeringen een van de grootste economische problemen in Europa is. Kunt u aangeven welke oplossing de regering hiervoor ziet en welke bijdrage de regering bereid is hieraan te leveren? De voorzitter van de Europese Commissie heeft de lidstaten gevraagd een extra investering te doen in het fonds. Nederland is daar niet toe bereid. Welke alternatieve oplossingen ziet u om het fonds voldoende te vullen?

De regering is kritisch over de herkomst van de publieke middelen voor het fonds, namelijk onder meer uit Horizon 2020 en Connecting Europe Facility (CEF), omdat dit ten koste kan gaan

⁴ Kamersukken I 2013/14, 33750 XIII, J

datum 3 maart 2015

ons kenmerk 156881u

blad 3

van andere nuttige kennisprojecten. Welk alternatief voorstel staat de regering voor ogen? Is zij bereid om bijvoorbeeld voor te stellen financiële middelen uit het kernfusie project ITER in te zetten in het fonds, in plaats van middelen uit Horizon 2020?

Binnen de huidige EU structuurfondsen en de Europese Investeringsbank (EIB) bestaan criteria voor de besteding van gelden, zoals criteria ten aanzien van investeringen in duurzaamheid en inspraak van lokale en regionale stakeholders. Kunt u toelichten of de regering bereid is om ook ten aanzien van het Europees Fonds voor strategische investeringen dergelijke concrete criteria voor te stellen? Bijvoorbeeld een doelstelling voor het aandeel van het fonds dat in 'climate action' wordt geïnvesteerd, in lijn met de EIB die zich heeft vastgelegd op minimaal 25 procent van de investeringen in Climate action?

Op de lijst die ingediend is voor het fonds staan tal van projecten die in strijd zijn met duurzame economische ontwikkeling. Kunt u aangegeven of de regering bereid is zich in te spannen voor criteria die niet duurzame projecten uitsluiten en een duurzame economie versterken, en voor een groene groeiagenda, gericht op versterking van groen innovatieve sectoren? De leden van de fractie van GroenLinks vernemen ook graag of de regering bereid is er voor te zorgen dat vanuit Nederland met name projecten worden ingediend die bijdragen aan verduurzaming van de Europese economie. Is de regering bereid de Nederlandse voorstellen voor het fonds aan het parlement voor te leggen?

De leden van de fractie van GroenLinks hebben de zorg dat de gelden uit het fonds niet terecht komen in de landen die de investeringen het hardst nodig hebben. Deelt u deze zorg en zo ja, wat bent u bereid daaraan te doen? Ook vinden zij het cruciaal dat de middelen uit dit fonds niet ingezet worden voor projecten die ook zonder dit fonds tot stand komen, maar dat het fonds bijdraagt aan extra investeringen en extra projecten. Deelt de regering deze mening en hoe gaat zij dit bevorderen?

Deerschikking van Europese middelen via het fonds gaat ten koste van de democratische controle door het Europees Parlement. De leden van de fractie van GroenLinks vernemen graag van u of de regering zich zal inzetten voor gelijkwaardige controlerechten van het Europees Parlement en de Europese Rekenkamer, zoals nu het geval is bij de structuurfondsen waar het geld vandaan komt.

De leden van de vaste commissie voor Economische Zaken zien uw reactie met belangstelling tegemoet en ontvangen deze graag bij voorkeur vóór 3 april 2015.

Hoogachtend,

E.M. Kneppers-Heijnert

Voorzitter van de vaste commissie voor Economische Zaken